

AIR-C3: គម្រោងបែបស្រាវជ្រាវ និងអនុវត្តន៍សម្រាប់ការលើកកម្ពស់ការចម្អិនអាហារស្អាត តាមរយៈការប្រើប្រាស់ចង្រ្កានអគ្គិសនីនៅកម្ពុជា

ទិដ្ឋភាពទូទៅ

- **ហេតុអ្វីធ្វើការលើការចម្អិនអាហារស្អាត?** មនុស្សប្រមាណ ៣ ពាន់លាននាក់នៅទូទាំងពិភពលោក នៅតែចម្អិនអាហារដោយប្រើអុស និងធុរ្យង។ ផ្សែងដែលចេញពីការដុតឆ្នួនជីវម៉ាសទាំងនេះ ធ្វើឱ្យខ្យល់ក្នុងផ្ទះកខ្វក់ ហើយជាមូលហេតុមួយបណ្តាលឱ្យមនុស្សរាប់លាននាក់ស្លាប់មុនអាយុជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ ផ្សែងនេះក៏អាចជាកត្តាដែលបង្កឱ្យមានជំងឺបេះដូង ជំងឺផ្លូវដង្ហើម ជំងឺទឹកនោមផ្អែម និងជំងឺមហារីកផងដែរ។
- **តើ AIR-C3 ជាអ្វី?** AIR-C3 ជាគម្រោងសិក្សាបែបស្រាវជ្រាវ និងអនុវត្តន៍សម្រាប់ការចម្អិនអាហារស្អាតនៅកម្ពុជា អនុវត្តក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ (២០២៥-២០២៩) ដើម្បីស្វែងយល់អំពីរបៀប ឬវិធីសាស្ត្រដែលនាំឱ្យ ប្រជាជនកម្ពុជាអាចប្តូរមកប្រើចង្រ្កានអាំងឌុកស្យុង (ចង្រ្កានអគ្គិសនី) ហើយតើការចម្អិនជាមួយចង្រ្កានអគ្គិសនី អាចជួយកាត់បន្ថយការបំពុលខ្យល់ក្នុងផ្ទះ ជាជាងការចម្អិនអាហារដោយប្រើឆ្នួនជីវម៉ាសដែរឬទេ។
- **តើនរណាខ្លះចូលរួមអនុវត្តគម្រោងនេះ?** គម្រោងនេះជាកិច្ចសហការរវាងអ្នកស្រាវជ្រាវមកពីសាកលវិទ្យាល័យអាមេរិកចំនួន ៤ ដូចជា សាកលវិទ្យាល័យ Emory - សាកលវិទ្យាល័យ California, Berkeley School of Public Health - សាកលវិទ្យាល័យ South Carolina និង Colorado State University ដោយមាន អង្គការ iDE កម្ពុជា ជាអ្នកដឹកនាំការអនុវត្តគម្រោងផ្ទាល់។ គម្រោងសិក្សានេះ ទទួលបានការឧបត្ថម្ភមូលនិធិពីវិទ្យាស្ថានជាតិសុខាភិបាលនៃសហរដ្ឋអាមេរិក (NIH)។

ហេតុអ្វីការចម្អិនអាហារស្អាតមានសារៈសំខាន់នៅកម្ពុជា

ជាក់ស្តែងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ប្រជាជនប្រមាណ ៦០% នៅតែបន្តពឹងផ្អែកលើការចម្អិនដោយប្រើអុស ឬធុរ្យង ជាប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់តម្រូវការចម្អិនមួយចំនួន ឬទាំងស្រុងតែម្តង។ ផ្សែងពុលកើតចេញពីការដុតអុស ឬធុរ្យងនេះ បានរួមចំណែកធ្វើឱ្យមនុស្សប្រមាណ ១៨,៤០០ នាក់ ស្លាប់នៅកម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ ២០២១។

លើសពីផលប៉ះពាល់សុខភាព ការចម្អិនអាហារដោយឆ្នួនជីវម៉ាស ក៏អាចបង្កើតបន្ទុកសេដ្ឋកិច្ច បរិស្ថាន និងពេលវេលាផងដែរ រួមមាន ថ្លៃចំណាយទិញអុស ឬធុរ្យង ប៉ះពាល់ដល់ធនធានព្រៃឈើ និងបរិស្ថាន ឬពេលវេលាដែលត្រូវចំណាយក្នុងការប្រមូលអុសជាដើម។ ប៉ុន្តែជាឱកាសល្អ ដោយឃើញថាឧទ្យាននេះ ស្ទើរតែគ្រប់ខ្ទង់ផ្ទះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានអគ្គិសនីប្រើប្រាស់រួចហើយ។ ដូច្នេះ ការងាកមកចាប់អារម្មណ៍លើការប្រើប្រាស់ចង្រ្កានអគ្គិសនីអាចក្លាយជាជម្រើសដ៏ណោះស្រាយដ៏ល្អមួយក្នុងការជំរុញការចម្អិនអាហារស្អាត និងងាយស្រួល។

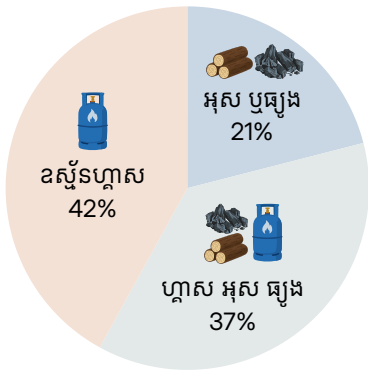
សកម្មភាពរបស់គម្រោង AIR-C3

គម្រោងនេះ កំពុងសិក្សាវាយតម្លៃទៅលើវិធីសាស្ត្រណាខ្លះ ដែលអាចជំរុញអោយមានការទទួលយក និងលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ចង្រ្កានអគ្គិសនី នៅក្នុងភូមិគោលដៅចំនួន ៦៥ ភូមិ ស្ថិតនៅក្នុងស្រុកចំនួន ៥ មានដូចជា៖ ស្រុកសំរោងទង ស្រុកច្បារមន និងស្រុកគងពិសី ក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ ព្រមទាំងស្រុកស្អាង និងស្រុកកណ្តាលស្ទឹង ក្នុងខេត្តកណ្តាល។ ការសិក្សានេះរួមបញ្ចូលគ្នាទូរសកម្មភាពអនុវត្តតាមសហគមន៍ ការស្ទង់មតិគ្រួសារ ការសម្ភាសន៍ ការតាមដានការប្រើប្រាស់ចង្រ្កានបន្ទាប់ពីទិញរួច និងការវាស់វែងកម្រិតនៃផលប៉ះពាល់ផ្សេង ឬខ្យល់ពុលក្នុងផ្ទះ។

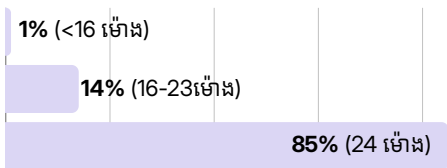
តាមរយៈសកម្មភាពទាំងនេះ គម្រោង AIR-C3 មានគោលដៅស្វែងយល់អំពី៖

- វិធីសាស្ត្រដែលមានប្រសិទ្ធភាពបំផុតក្នុងការលើកទឹកចិត្តគ្រួសារនីមួយៗឱ្យទិញ និងប្រើប្រាស់ចង្រ្កានអគ្គិសនីជាប្រចាំ។
- តើវិធីសាស្ត្រទាំងនេះជួយកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ឆ្នួនជីវម៉ាសសម្រាប់ការចម្អិនអាហារដែរឬទេ។
- តើវិធីសាស្ត្រទាំងនេះដំណើរការយ៉ាងដូចម្តេចចំពោះស្ថានភាពគ្រួសារផ្សេងៗគ្នា រួមទាំងអ្នកមានចំណូលទាប។
- ការចំណាយ អត្ថប្រយោជន៍ និងមេរៀនដែលរៀនសូត្របានពីវិធីសាស្ត្រនីមួយៗ។

ការប្រើប្រាស់ប្រភេទចង្រាន

ការប្រើប្រាស់អគ្គិសនីក្នុងមួយថ្ងៃ

ចង្រានឆ្នាត

ការយល់ដឹងសំខាន់ៗ មុនពេលរៀបចំគម្រោង

មុនពេលរៀបចំសកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្ត យើងបានរៀបចំការស្ទង់មតិ និងការចុះសម្ភាសន៍ជាមួយគ្រួសារ ក៏ដូចជាគាត់ពាក់ព័ន្ធក្នុងសហគមន៍ផ្ទាល់ ដើម្បីស្វែងយល់កាន់តែច្បាស់ពីរបៀបចម្អិនអាហារ និងកត្តាដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ការទិញ និងការប្រើប្រាស់ចង្រានអគ្គិសនី ក៏ដូចជាការបន្តប្រើប្រាស់ចង្រានប្រើឥន្ធនៈជីវម៉ាសផងដែរ។

ការងារនេះរួមមានការសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកចូលរួមជាង ១០០នាក់ និងការសិក្សាពីចំណាប់អារម្មណ៍ឆ្លងទិញ ជាមួយគ្រួសារចំនួន ២៥០ នៅក្នុងស្រុកគោលដៅទាំង ៥ ដើម្បីស្វែងយល់កាន់តែច្បាស់ពីសមត្ថភាពចំណាយ ការសម្រេចចិត្តទិញ និងហេតុផលណាមួយដែលអាចបណ្តាលអោយមានការស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការដាក់មកប្រើប្រាស់ចង្រានអគ្គិសនី។ នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៥ គម្រោង AIR-C3 ក៏បានបញ្ចប់វគ្គស្ទង់មតិជាមួយគ្រួសារចំនួន ២,៦២២ នៅទូទាំង ៦៥ ភូមិ។ លទ្ធផលនៃការស្ទង់មតិ បានបង្ហាញពីការបន្តប្រើប្រាស់ឥន្ធនៈជីវម៉ាសរួមជាមួយឧស្ម័នហ្គាសគឺជាជម្រើសដ៏ពេញនិយម ហើយការទទួលបានអគ្គិសនីប្រើតាមផ្ទះកាន់តែមានភាពទំលុះទំលាយ និងមើលឃើញពីឱកាសនៃការគាំទ្រដល់ការប្រើប្រាស់ចង្រានអគ្គិសនីផងដែរ។

សរុបមក វាបង្ហាញឱ្យឃើញពីកាលានុវត្តភាព និងឧបសគ្គសំខាន់ៗ ពាក់ព័ន្ធនឹងការទិញចង្រានយកទៅប្រើប្រាស់ លទ្ធភាពអាចទិញបាន និងការបន្តប្រើប្រាស់ចង្រានអគ្គិសនី ហើយយើងក៏បានយករបកគំហើញនោះមកបង្កើតកម្មវិធី **"ចង្រានឆ្នាត"**។

អំពី "ចង្រានឆ្នាត"

"ចង្រានឆ្នាត" គឺជាម៉ាកយីហោកម្មវិធីដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយពីចង្រានអគ្គិសនី ក្នុងគោលបំណងដោះស្រាយឧបសគ្គរាំងដល់ការស្វែងរកទិញចង្រានអគ្គិសនី និងជំរុញដល់ការទទួលយកចង្រានអគ្គិសនីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ព្រមទាំងគាំទ្រដល់ការអនុវត្តការចម្អិនអាហារស្អាតនៅក្នុងភូមិផងដែរ។ កម្មវិធីនេះ ផ្សព្វផ្សាយចង្រានអគ្គិសនីនៃក្រុមហ៊ុន ATEC ម៉ាក eCook v3 ដែលត្រូវបានរចនាឡើងជាពិសេសសម្រាប់បរិបទនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយរាល់ការទិញចង្រានអគ្គិសនីនឹងមានបន្ថែមជូនខ្លះមួយ និងឆ្នាំងអ៊ីណុកមួយផងដែរ ជាពិសេសមានការធានារយៈពេល ២ ឆ្នាំ។

កម្មវិធីនេះមានសកម្មភាពដូចជា៖ ការចុះតាមសហគមន៍ យុទ្ធនាការផ្លាស់ប្តូរវិធានការ ការលក់តាមផ្ទះ និងការគាំទ្រដល់គ្រួសារផ្ទាល់ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់ការប្រើប្រាស់ចង្រានអគ្គិសនីក្នុងរយៈពេលយូរ។ សកម្មភាពទាំងនេះកំពុងត្រូវបានអនុវត្ត សិក្សានិងវាយតម្លៃតាមរយៈគម្រោង AIR-C3 ដើម្បីស្វែងយល់ពីការលើកកម្ពស់ក្នុងការទទួលយក និងការបន្តប្រើប្រាស់ចង្រានអគ្គិសនី ខណៈកាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកលើការប្រើប្រាស់ឥន្ធនៈជីវម៉ាស។

ការបង្កើតបរិយាកាស អំណោយផល

ជំនួបជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំស្រុក ឃុំ និងភូមិ ដើម្បីសុំការអនុញ្ញាត ការគាំទ្រដល់ការរៀបចំផែនការ ការសម្របសម្រួល និងការអនុវត្តកម្មវិធី "ចង្រានឆ្នាត" ព្រមទាំងជួយសម្រួលដល់ការចូលរួមរបស់គ្រួសារក្នុងតំបន់ អោយបានពេញលេញ។

សកម្មភាពបង្ហាញ ក្នុងសហគមន៍

កម្មវិធីសម្ភោធនៃ "ចង្រានឆ្នាត" ណែនាំអំពីកម្មវិធីលើកទឹកចិត្តឱ្យពិចារណាពីបញ្ហាប្រឈមដែលទាក់ទងនឹងការចម្អិនអាហារដោយឥន្ធនៈជីវម៉ាស និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការចម្អិនអាហារដោយចង្រានអគ្គិសនី។

ការបង្ហាញសាកល្បង ជាក្រុមតូច

ការបង្ហាញសាកល្បងជាក្រុមតូចរបស់ "ចង្រានឆ្នាត" ផ្តល់ឱកាសឱ្យគ្រួសារបានសិក្សា និងសាកល្បងអំពីការចម្អិនអាហារដោយចង្រានអគ្គិសនី និងជួបជាមួយអ្នកជិតខាងដែលបានទិញ និងកំពុងប្រើប្រាស់ចង្រានអគ្គិសនី។

ការគាំទ្រដល់គ្រួសារផ្ទាល់

អ្នកទិញទាំងអស់នឹងទទួលបានការដឹកជញ្ជូនចង្រាន ការណែនាំពីការប្រើប្រាស់លើកដំបូង និងការចាំបាច់គាំទ្រក្រោយពីការលក់។ នៅភូមិគោលដៅដែលត្រូវបានជ្រើសរើស ភ្នាក់ងារលក់នឹងមកលក់តាមផ្ទះ ហើយគ្រួសារដែលមានចំណូលទាបនឹងមានឱកាសទទួលបានការឧបត្ថម្ភធនខ្លះៗផងដែរ។

សារសំខាន់ៗរបស់ "ចង្រានឆ្លាតវៃ"

"ចង្រានឆ្លាតវៃ" អនុលោមទៅតាមពាក្យស្លោកមួយគឺ **"ផ្ទះបាយស្អាត គ្រួសាររីករាយ"**។ សារសំខាន់ៗទាំង ៧ ខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់គ្រប់សកម្មភាពនៃកម្មវិធី និងបញ្ចូលទៅក្នុងឯកសារផ្សព្វផ្សាយទាំងអស់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការសម្រេចចិត្ត និងជំរុញទឹកចិត្តផ្លាស់ប្តូរពីចង្រានប្រើអុស ឬធុង អោយងាកមកប្រើប្រាស់ចង្រានអគ្គិសនីវិញ។

	1. ការចម្អិនអាហារកាន់តែស្អាត និងទំនើបទាន់សម័យ៖ ចង្រានអគ្គិសនីជាបច្ចេកវិទ្យាថ្មី និងឆ្លាតវៃ ជាជម្រើសទំនើបជំនួសឱ្យអុស ធុង និងហ្គាស សម្រាប់គ្រួសារដែលមានអគ្គិសនីប្រើ។
	2. ចម្អិនកាន់តែលឿន និងងាយស្រួល ចង្រានអគ្គិសនីមានជម្រើសធ្វើអោយក្តៅលឿន និងងាយស្រួលប្រើ ជួយកាត់បន្ថយពេលវេលារៀបចំ និងប្រមូលអុស ឬបញ្ចូលឧស្ម័ន LPG ។
	3. ចម្អិនអាហារដោយសន្សំសំចៃ៖ ចង្រានអាំងឌុចស្យុងប្រើប្រាស់អគ្គិសនីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងជួយកាត់បន្ថយការចំណាយ
	4. សុវត្ថិភាពខ្ពស់សម្រាប់គ្រួសារ៖ ចង្រានអាំងឌុចស្យុងជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យ
	5. ផ្ទះបាយស្អាត គ្មានផ្សែង មានជាកសុខភាព៖ ការចម្អិនអាហារដោយអគ្គិសនី ជំនួសឱ្យធុង ឬអុស និងជួយឱ្យផ្ទះបាយស្អាត និងគ្មានផ្សែង
	6. ប្រើដោយទំនុកចិត្ត និងមានការជួយគាំទ្រ៖ អាចឱ្យគ្រួសារចម្អិនអាហារដោយទំនុកចិត្ត និងទទួលបានជំនួយប្រសិនបើត្រូវការ។
	7. ចម្អិនម្ហូបតាមចំណង់ចំណូលចិត្ត គ្រួសារអ្នក៖ ដើរយ៉ាងរលូនក្នុងផ្ទះជាច្រើនដែលមានអគ្គិសនីប្រើប្រាស់

សារសំខាន់ៗរបស់ "ចង្ក្រានឆ្នាតវៃ"

AIR-C3 ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រជាច្រើន ដើម្បីស្វែងយល់អំពីរបៀបដែលគ្រួសារនីមួយៗទិញចង្ក្រាន យកទៅប្រើប្រាស់ និងការបន្តប្រើប្រាស់ចង្ក្រាន ព្រមទាំងទម្លាប់នៃការចម្អិនអាហារដែលអាចមានការផ្លាស់ប្តូរទៅតាមពេលវេលា។

ជាមួយសកម្មភាពទាំងនេះ នឹងជួយវាស់វែងពីផលជះនៃកម្មវិធី «ចង្ក្រានឆ្នាតវៃ»។

- **ការស្ទង់មតិគ្រួសារ៖** សួរសំណួរអំពីរបៀបរបបដែលគ្រួសារនីមួយៗចម្អិនជាប្រចាំដោយប្រើចង្ក្រានណាខ្លះ និងបទពិសោធន៍ថ្មីក្នុងការប្រើចង្ក្រានអគ្គិសនី។
- **ការសម្ភាសន៍៖** ការសម្ភាសន៍ជាមួយសមាជិកសហគមន៍ អ្នកអនុវត្តកម្មវិធី និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត នឹងផ្តល់នូវការយល់ដឹងស៊ីជម្រៅ អំពីបទពិសោធន៍នានាពាក់ព័ន្ធនឹងការចម្អិនអាហារដោយប្រើចង្ក្រានអគ្គិសនី និងការអនុវត្តនៃកម្មវិធីនេះ។
- **តាមដានការប្រើប្រាស់ចង្ក្រាន៖** ការភ្ជាប់ជាមួយឧបករណ៍តាមដានទៅនឹងចង្ក្រានដោយផ្ទាល់ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានអំពីកម្រិតនៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាចម្អិនអាហារខុសៗគ្នា និងការប្រែប្រួលនៃទម្លាប់ចម្អិនអាហារទៅតាមពេលវេលា។
- **ការវាស់គុណភាពខ្យល់៖** ឧបករណ៍តាមដានចល័ត (ដូចរូបខាងស្តាំ) ដែលវាមានសមត្ថភាពអាចជួយឱ្យដឹងពីការផ្លាស់ប្តូរគុណភាពខ្យល់ក្នុងបរិយាកាស ប្រៀបធៀបមុនពេលប្រើ និងក្រោយពេលប្រើចង្ក្រានអគ្គិសនី។

កាលវិភាគកម្មវិធី

**ការអភិវឌ្ឍ និង
ការអនុវត្តកម្មវិធី**

2025-2026

សិក្សាអំពីរបៀបរបប
ចម្អិនអាហារតាមគ្រួសារ
និងការរៀបចំកម្មវិធី

ចុងឆ្នាំ 2025

ការស្ទង់មតិគ្រួសារមុន
ពេលអនុវត្តកម្មវិធី

2026-2027

ការអនុវត្តកម្មវិធី
"ចង្ក្រានឆ្នាតវៃ"

**ការតាមដាន ការវាយ
តម្លៃ និងការសិក្សា**

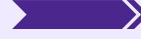
2026-2028

តាមដានសកម្មភាព និង
ការត្រួតពិនិត្យបន្ត

Late-2028

ការស្ទង់មតិគ្រួសារ
ក្រោយការអនុវត្តកម្មវិធី

2029

ការចែករំលែកលទ្ធផល
នៃការសិក្សា និងមេ
រៀនបទពិសោធន៍

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម

ថ្នាក់ដឹកនាំគម្រោងសិក្សាស្រាវជ្រាវ

បណ្ឌិត. Matthew Freeman, ប្រធានផ្នែកត្រួតពិនិត្យនៃ
សាកលវិទ្យាល័យ Emory
matthew.freeman@emory.edu

បណ្ឌិត. Ajay Pillarisetti, ប្រធានផ្នែកត្រួតពិនិត្យនៃសាកល
វិទ្យាល័យ California, Berkeley
ajaypillarisetti@berkeley.edu

លោក Jedidiah Snyder, អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោងនៃ
សាកលវិទ្យាល័យ Emory
jedidiah.snyder@emory.edu

iDE Cambodia

ប្រអប់សំបុត្រលេខ ១៥៧៧
ផ្ទះលេខ ៩៧A ផ្លូវ ១៩BT (តាជុន) សង្កាត់បឹងទំពុន ខណ្ឌ
មានជ័យ
រាជធានីភ្នំពេញ
ទូរស័ព្ទ៖ +855 923 540 or +855 923 541
អ៊ីមែល៖ Cambodia@ideglobal.org
ស្វែងយល់បន្ថែម

- www.airc3.org
- www.freemanresearchgroup.org/airc3
- [ClinicalTrials.gov: NCT06942715](https://ClinicalTrials.gov/NCT06942715)

